

Een metamorfose in de Kalisstraat

Nee, de metamorfose aan de Kalisstraat is nog niet voltooid.

De nieuwe vormen zijn er wel, maar de muren zullen in de zomer van 2012 nog een frisse kleur krijgen boven een nieuw terras.

Dan begint een nieuw hoofdstuk in de geschiedenis die in 1859 begon.

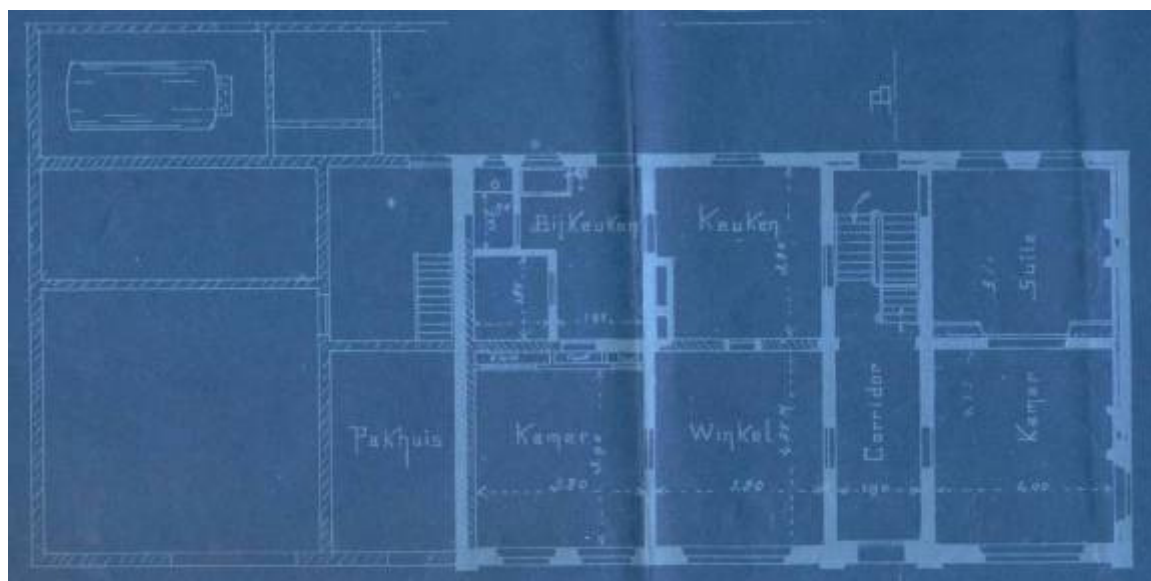
Peter Jaspers bouwde

Op 20 april 1856 kwam Peter Jaspers naar Meijel. Hij was op 30 april 1824 in Geldrop geboren als zoon van heel- en vroedmeester Peter Jaspers en diens vrouw Ida van de Leur. In Nederweert had de jonge Peter het vak van molenaar geleerd. In Meijel werd hij met zijn broers Jan, Joseph en Antje mede-eigenaar van de molen die in 1857 in den Haag gebouwd werd, de latere Molen van Derckx.

Peter was al snel bevriend met Hendrika Lenders, zus van een andere mede-eigenaar van de molen Jan Adriaan Lenders. Op 11 mei 1857 trouwden Peter Jaspers en Hendrika. Ze vierden hun feest in herberg de Zwaan bij de kerk, het ouderlijk huis van Hendrika. In die herberg gingen ze tijdelijk wonen.

Peter kocht van Arnold Lenders perceel A.485 in de Haag, dat wil zeggen 19 aren grond langs de Kalisstraat. Daar bouwde hij zijn huis, op de plaats van het huidige pand 't Pelmke. Ze konden er op 25 september 1859 gaan wonen, maar ze hielden bij de kerk wel hun winkel op de plaats waar nu de parkeerplaats van hotel Oranje is.

Peter werd naast zijn werk als molenaar en winkelier ook enige jaren raadslid en ambtenaar van de burgerlijke stand. Na de dood van Hendrika in 1868 trouwde hij met Johanna van de Eijnden uit Asten. In 1893 vertrokken zij naar Aarle-Rixtel waar hij verder ging als molenaar.

In 1897 gebouwde machinekamer

Plattegrond van de verbouwing in 1908

Jan Jaspers bouwde verder en nieuw

Op 19 juli 1862 werd Jan Jaspers geboren als zoon van Peter Jaspers. Jan werd molenaar-koopman en trouwde met Johanna Hubertina Raetsen uit Heythuysen. Hij nam in 1893 de bezittingen van vader Peter over. Deze Jan Jaspers liet in 1897 een machinekamer aan het pand bouwen, nu de locatie van de dierenarts.

In die machinekamer kwam een stoomgraanmolen, een moderne aanpak. Maar Jan Jaspers zag, dat de ruimte voor een stoomgraanmolen veel groter moest zijn en hij bouwde rond 1906 vlak bij zijn huis een grote maalderij aan de Kalisstraat. Daar maakte hij gebruik van nieuwe uitvindingen, zoals een zuiggasmotor van 35 pk, een Locomobiel met 40 pk en verhittingsovens. Hij zou er niet alleen koren malen, maar ook groenten en vruchten drogen. Deze gedroogde goederen werden in de Eerste Wereldoorlog vooral naar Belgische soldaten aan het front vervoerd.

De burelen aan de Kalisstraat maakten nogal bezwaar vanwege brandgevaar en stankoverlast. Jan Jaspers kreeg zijn vergunningen dan ook niet zonder voldoende maatregelen als goede riolering en een stevige schoorsteen

De schoorsteen van de fabriek van Jan Jaspers is op de achtergrond te zien en Jan Jaspers staat zelf met bolhoed rechts op de foto.

Deze foto van 30 april 1918 is genomen bij een van de bekendste Meijelse gouden bruiloften uit het begin van twintigste eeuw, die van Peter Smeets ofwel 'Kaate Nolle Pier de Jonge' en Wilhelmina

Lenders. De hele buurt van de Kalisstraat is aanwezig, ook burgemeester Linssen (tweede rij helemaal links) die in de oude pastorie woonde en daar tevens kassier van de boerenleenbank was.

Toen de apart staande fabriek er was, vroeg Jan Jaspers op 22 augustus 1908 vergunning om het oude huis van zijn vader te mogen verbouwen.

De oude machinekamer zou garage en pakhuis worden. In het nieuwe pand wilde hij links naast de voordeur een winkel en de vloer van de zolder zou stevig gemaakt worden voor opslag van meel. Bouwkundige en aannemer Jan Willem Gooden uit de Dorpsstraat maakte de tekening en bouwde het nieuwe pand.

Zo moest het nieuwe pand van de familie Jaspers eruit zien.

Rond 1925 zie je vanuit de Dorpsstraat Gradje van Heugten de Kalisstraat inwandelen. Links staat nog de oude woning van burgemeester Barthel van der Steen, later café en zaal van Engels Naard. Rechts zie je eerst de meubelhandel en houtzagerij van Karel Otten, later bedrijf Martens ofwel 'Hermes Tun'. Dan het pand van Jan Jaspers en vervolgens de 'woningen van Crommentuijn' die zijn gebouwd op de plaats van de in 1918 afgebrande fabriek van Jaspers.

Als je in 2012 op dezelfde plaats gaat staan, zie je dat veel uit het begin van de vorige eeuw nog goed herkenbaar is: het pand Otten-Martens, het pand Jaspers-Kömhoff, de huizen van Crommentuijn, de bomen. Nu zie je links wel de pastorie-kapelanie uit ca 1751, omdat café en zaal Engels plaats gemaakt hebben voor een parkeerterreintje.

Nadat zijn eerste vrouw in 1911 overleden was, trouwde Jan Jaspers in 1913 met Victoria Emerentiana Meulemans. Zij gingen samen verder met de handel in granen en meel, met de winkel en met het eerste telefoonnummer buiten het postkantoor in Meijel nr. 1.

In juli 1917 zitten Jan en Victoria voor het pand aan Kalisstraat 4. Een dienstbode uit Helenaveen rijdt de aparte kinderwagen met twee zitjes, waarin Jan en Carlo Jaspers zitten.

In 1934 overleed Jan Jaspers en samen met zijn moeder nam Carlo Jaspers de winkel over. Carlo maakte er een handel in stoffen, kleding, ondergoed, enzovoort. Met zijn vrouw Lies Lenders en kinderen trok Carlo Jaspers in 1950 naar een grote nieuwe winkel naast hotel Oranje, dat vader Jan in 1904 had laten bouwen. Nu is het adres van die zaak Raadhuisplein 9.

Het pand aan de Kalisstraat werd in 1950 overgenomen door Hubert Hendrik Kömhoff. Hij was een zoon uit de bekende Heldense familie van koperslagers, puttenmakers en sanitair-verzorgers. Het gezin van Hubert Kömhoff en Elisabeth Hohnen woonde eerst in Meijel in het oude sigarenfabriekje van Francis Peeters, in 1928 gebouwd op de plaats waar nu het tankstation aan de Randweg – Jan Truijensstraat is. Dat sigarenfabriekje werd in januari 1938 door Hubert Kömhoff gekocht, na de dood van Francis Peeters.

*Het gezin van Hubert en Elisabeth vlnr:
staande Cor, Frans, Kee, Truus en Piet,
ervoor moeder met Ria, Mien en vader.*

Het pand aan Kalisstraat was prima geschikt voor Hubert Kömhoff en zijn familie.

In de oude machinekamer kwamen een smidsvuur en alle apparaten die hij nodig had als koperslager of om waterputten te maken (pulsen) en om waterleidingen en badkamerinrichtingen te maken, een echte werkplaats.

In de winkel naast de voordeur kwamen huishoudelijke artikelen, sanitair, wastafels, beelden, vazen, koperen keteltjes, tuinkabouters, wijwaterbakjes, poppen van allerlei soort.

De klanten uit Meijel, Neerkant en Ospel vonden er bij Ria Kömhoff altijd wel wat ze nodig hadden.

Maar de winkel werd te klein en rond 1957 werd het oude pand geheel verbouwd.

Van het pand waar harmonie Eendracht op de koude maanddag 21 februari 1955 tijdens de carnaval aan voorbijtrok is nauwelijks nog iets te herkennen na 1957.

Een grote winkel en een opgetrokken voorgevel hebben een einde gemaakt aan het oude beeld. Alleen de afgeschuinde hoeken aan de nok van het dak zijn er nog.

In 1969 was het gedaan met de zaak, moeder Kömhoff overleed en vader was 65 geworden. De winkel kreeg in de jaren erna verschillende gebruikers: jukeboxen van Van Dessel werden er geplaatst, evenals meubels van Verstappen, Kerkhofs maakte er een zaak in vogelzaden van en Hoek trok van heinde en ver klanten met zijn uitgebreid assortiment gereedschappen.

In 1989 namen Marcel en Peter Palmén de zaak van hun opa Kömhoff over.

Zij begonnen er een friteszaak, met de van hun achternaam afgeleide naam 'Friture ut Palmke'.

Die zaak werd enige keren aangepast en nam al snel de kwalitaria-formule over: ter plaatse eten of voedsel meenemen uit een breed assortiment van belegde broodjes, maaltijden, snacks, salades en ijs. 'Kwalitaria 't Palmke'.

En in 2012 is vanuit de Pastoor Frischestraat een groot eigentijds pand met kwalitaria, dierenarts en appartementen te zien, op de plaats van het huis van Peter Jaspers uit 1859 en van Jan Jaspers uit 1908.